

ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΥΠΕΡ ΣΟΦΙΑΣ ΜΑΥΡΟΒΙΑΗ

ΑΝΟΙΞΗ

Ανήσχο μιά ώρα το ζήτημά μου.
ή κάμαρά μου μύρα έχει γιομίσει
και γύρω μου γενομένητη δλη ή φύση
χαμογελάει στην έκθαμβη ματιά μου.

Λαχτάρες ανεξήγητες βαθεία μου
αθώροτο ένα χέρι έχει ξυπνήσει
μιά προσμονή καινούρια, ένα μεθύσι,
μιά γλώκα κι ένας πόνος στην καρδιά μου.

Ερχόνοντας παντού τὰ θειά σου κάλλη,
μὲ πεινιμὲς καὶ μύρα φορτωμένη,
"Ανοιξη ξεπλανεύτρα, τί ἤρθες πάλι
μὲ νοσταλγίε; τὸν κόσμο νὰ γιομίσεις,
στὴν ἔρημ μου καρδιά τὴν προωμήσης
τὴ γλώκα τῆς ἀγάπης νὰ θυμίσεις;

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΑ

ΤΥΠΟ ΑΘΗΝΑΣ ΓΑ'Ι ΤΑΝΟΥ - ΓΙΑΝΝΙΟΥ

Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΑΝΤΡΕΜΕΝΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΣΣΩΝ

Ο Έλληνας γυναικείος δασκαλικός κόσμος τελευταία ανησυχούσε πολύ για την τύχη των παντρεμένων διδασκαλισσών, που βρίσκονται διορισμένες στα σχολεία του Κράτους. Οι διδασκάλισσες πρὸ πάντων τῆς Κρήτης, μὲ ἐπι κεφαλῆς τίς γνωστές πρωτοπόρες Χανιώτισσες μᾶς ἐτηλεγράφησαν ἐπανελημμένους, ζητώντας πληροφορίες για τίς σχετικές ἀποφάσεις τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῆς παιδείας.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι κατὰ Μάρτιο ἔγινε κάποια σκέψη στοῦ ὑπουργοῦ νὰ ἀπομακρυνθοῦν οἱ παντρεμένες, ἐπειδὴ μερικὲς τὸ «παράκα- μνονο κάποτε, ἀπομακρυνόμενες 7 καὶ 8 μῆ- νες ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία λόγω ἐγκυμοσύνης καὶ τοκετοῦ», λέγει ἡ ὑπηρεσία. Ἡ σκέψη ἔμως εὐτυχῶς δὲν βρέθηκε ἀπὸ τὴν ἀπόφαση καὶ ἐγκαταλεί-

SHELLEY

ΣΤΙΧΟΙ

I
Σοὺ χλώμαινε τὰ χεῖλη ἢ σελήνη
σ' ἀνέμις ὁ ἀγέρας τὰ μαλλιά,
ἀστράβευγε ἢ νύχτα—τὴ γαλήνη—
σκορπούσε στὰ μαλλιά σου τὴ δροσιά.

II

"Οἱ" εἶν' βαθεῖα μέσα τὴν ψυχὴ μας ριζωμένο,
μαζὶ μὲ μᾶς κι' αὐτὸ μιά μέρα θὰ χαθῆ,
ἔτσι εἶν' τ' ἀνθρώπου τὸ φρικτὸ τὸ πεπρωμένο,
κι' αὐτὸς ὁ ἔρωτας μιά μέρα νὰ σβυστῆ.

Μετάφρ. ΒΑΣΟΥΛΑ Κ. ΜΠΟΥΡΝΙΑ

ΣΕ ΤΕΧΝΙΤΗ

Τὰ χέρια σου τὸ μάρμαρο θερμάνω καὶ μαλάξω
Καὶ τοῦ χαρίσινο λάγερμα, σπαρταριστὴ ζωὴ
Κι' αὐτὸ γεννοῖσ' ἄλομορο στὸ θεϊκὸ ὄνομά του
"Αθάνατη σοῦ χάρισε δόξα γι' ἀνταμοιβή.

ΔΩΡΑ

ἐπὶς γίνεται στὴν Ἀμερικὴ κυρίως. Ἐκεῖ, σύμ- φωνα μὲ πρόσφατη ἀνακοίνωση τῆς Διεθνούς Συνδικαλιστικῆς Ὀμοσπονδίας τοῦ Ἀμερικαν- οῦ, τὸ πρὸβλημα τῆς ἐργασίας τῶν παντρε- μένων γυναικῶν ἀπασχολεῖ ζωηρότατα τὴν πο- λιτεία καὶ τοὺς ἐργαζομένους.

Στὶς Ἡν. Πολιτείες, μέσα σὲ μιά μόνη γε- νεὰ, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐργαζομένων γυναικῶν αὐ- ξήθηκε στὰ 150 οἰο, τῶν δὲ παντρεμένων σὲ 270 οἰο. Ἀπὸ τὰ 1910—1920 ὁ ἀριθμὸς τῶν παντρεμένων, ποὺ διορίσθηκαν ὡς ὑπάλληλες σὲ γραφεῖα αὐξήσε σὲ 300 οἰο! στὰ ἐλεύθερα ἐπαγγέλματα αὐξήσε στὰ 60 οἰο, στὶς δημό- σιες ὑπηρεσίες στὰ 70 οἰο. Στὴ δὲ βιομηχανία ἐμπήκαν 100.000 χιλ. παντρεμένες. Σήμερα στὶς Ἡν. Πολιτείες ἐργάζονται 500.000 χιλ. περὶπου παντρεμένες γυναῖκες, ἐνῶ ἐξ ἄλλου οἱ ἄνεργοι βιομηχανικοὶ ἐργάτες στὴ χώρα αὐτὴ τὴν 3ῃ ἐβδομάδα τοῦ Γενάρη 1931 εἴ- τανε 5.700.000! καὶ δυστυχῶς δὲν ὑφίσταται ἔκει ἢ ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλιση τοῦλάχιστον τοῦ ἐργατικοῦ κόσμου ἀπὸ τὴν ἀνεργία. Ἐπο- μὲν δὲ τὸ ἐπιπλὸ κέρδος, ποὺ προσπορίζονται διὰ σύζυγοι μεγαλοεπιχειρηματιῶν, ἀποτελεῖ πραγματικὴ ἀπορρόφηση δυσανάλογου κέρδους, ποὺ ἀπαιτεῖται εἰς βᾶρος τῆς κοινωνίας καὶ χειροτερεύει τὴν κρίση τῶν ἐργαζομένων ἀπὸ ἀνάγκη.

Ἡ ἀπογραφή τοῦ 1920 στὶς Ἡν. Πολιτείες ἐξακρίβωσε 2 ἑκατομμύρια παντρεμένων γυναικῶν ἐπὶ 8 1/2 ἑκατομμ. μισθωτῶν γυναι- κῶν (στὸν ἀριθμὸν αὐτὸν δὲν περιλαμβάνονται οἱ χήρες, οἱ διαζευγμένες ἢ ἀπλῶς χωρι- σμένες). Σὲ 4 ἐργάτριες ἀναλογεῖ 1 παντρε- μένη καὶ σὲ 11 παντρεμένες ἀναλογεῖ 1, ποὺ ἐργάζεται ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς.

Ἡ νέα ἀπογραφή τοῦ 1930 δὲν ἔδωκε ἀ- κόμη τὰ ἀποτελέσματά τῆς. Λεπτομέρειες μόνο τοπικῆς εἶναι γνωστές. Στὴ Μασαχουσέ- τη λ. χ. ἐξακριβώθηκε πὺς ἐργάζονται 100 χιλ. ἐργάτριες παντρεμένες, ἢτοι σὲ 5 ἐργά- τριες ἄνω τῶν 15 χρονῶ ἢ 1 εἶναι παντρεμένη. Στὰ κλωστοῦφαντικὰ βιομηχανικὰ κέντρα ἢ αὐξήση τῶν παντρεμένων γυναικῶν, ποὺ ἐρ- γάζονται, εἶναι ἀκόμη μεγαλύτερη.

Στὴ Γερμανία, ἔπου τὸ ζήτημα τῆς παν-

τρεμένων ὑπαλλήλου ἀπασχόλησεν ἐπίσης τὴν κοινὴ γνώμη, τὰ πράγματα εἶναι ἡπιότερα. Πλησιάζουν τίς 50.000 οἱ παντρεμένες γερμα- νίδες, ποὺ ἐργάζονται ὡς ὑπάλληλες ἀνάε- ρες καὶ τῶν ὁποίων φυσικὰ τὸ κέρδος δὲν εἶναι ἀπαραίτητο γιὰ τὴν οἰκογένεια.

Γι' αὐτὴ, ἡ Γεν. Συνομοσπονδία τῶν Γερ- μανῶν ὑπαλλήλων, ἐνῶ δὲν ἀνησυχεῖ καὶν γιὰ τὴν παντρεμένη ἐργάτρια καὶ ἀπὴν ὑπάλληλο, πῆρε ἀπόφαση ὀριστικὴ νὰ περιορίσει μὲ κάθε τρόπο στὴν ἐργατικὴ ἀγορὰ τὸ συναγωνισμό, ποὺ προκαλεῖ ἡ παντρεμένη μεγαλοὑπάλληλος, ποὺ ἐργάζεται ἀπὸ ἀπληστία κέρδους καὶ ἔχι ἀπὸ ἀνάγκη.

Στὶς μεγαλοὑπάλληλες αὐτὲς ὁ φεμινισμὸς ἔπως καὶ ἡ Πολιτεία, ἀπὸ συμφέρον γενικότερα κοινωνικὸ, μποροῦν νὰ φωνάζουν «στὸ σπίτι, στὰ παιδιὰ καὶ στὴν κουζίνα σας!»

Οἱ θεωρίες τῆς «Ἀνοιχτῆς Πόρτας» στὴν περίπτωση αὐτὴ ἀποδείχνονται ἀπὸ τὰ πράγ- ματα ὡς οὐτοπιστικῆς ἢ τοῦλάχιστον ἀναποκρι- νόμενες στὸ ἐγώστικὸ συμφέρον τοῦ χρηματι- σμοῦ μᾶς μειωφθίας οικονομικὰ ἀνεξαρτήτων γυναικῶν, ποὺ μπορεῖ ἀπὸ σεβασμὸ πρὸς τὸ κοινωνικὸ σύνολο, ἀπὸ πραγματικὴ δικαιοσύνη ν' ἀρκεσθῆ στὸ κέρδος τοῦ συζύγου καὶ νὰ χρησιμοποιοῦσιν τὴ ζῶτικότητά τῆς σ' ἕνα στὰ δύο ἔχι κερδοσκοπικῶ.

Ὡς πρὸς τὴν Ἑλλάδα, οἱ παντρεμένες δα- σκάλες καὶ μάλιστα ὁσες ἔχουν παιδιὰ, ἂν καὶ οικονομικῶς κάθε ἄλλο παρὰ ἀνεξάρτητες, σπρωγμένες ἔμως ἀπὸ τίς τριπλῆς ἀβάσταχτες ἑλληνικῆς συνθήκες τῆς μητρότητας, τῆς οἰκο- θέσπεινας καὶ τῆς δασκάλας, εἶχαν ζητήσει πρὸ δυὸ χρόνια μὲ ἐπανελημμένα ὁπομηνήματα πρὸς τὴ Βουλὴ καὶ τὴν Κυβέρνηση οἱ ἴδιες τὴν ἐθελοσυσία Ἐξοδὸ τοὺς ἀπὸ τὸ διδασκαλικὸ σῶμα μὲ δικαίω- μα ἀναλογικῆς συντάξεως.

Τὸ μέτρο αὐτὸ θὰ ἀνακούφιζε πραγματικὰ τίς μάνες καὶ θὰ διευκόλυνε τὴν Πρωτεία νὰ διορίξει νεώτερα στοιχεῖα μὲ λιγώτερα οικογε- νειακὰ καθήκοντα καὶ περισσότερη ὄρεξη δου- λειᾶς, ἀλλὰ καὶ πὺς συγχρονισμένα ἴσω; στὴν ἐξέλιξη τῶν παιδαγωγικῶν θεωριῶν.

Ἡ ἐθελοσυσία ἔμως αὐτὴ ἔξοδος τῶν